

Frode Jakobsens tale ved 40-året for Danmarks befrielse

Taler

Frode Jakobsen
Politiker

Dato

4. maj 1985

Sted

Rådhuspladsen, København

Det er jo smigrende for et gammelt medlem af Danmarks Frihedsråd – det selvbestaltede – at stå her med statens og byens øverste myndigheder og tale smukke ord om demokrati – selv om man samtidig med beskæmmelse må konstatere, at en del af denne forsamling netop groft har demonstreret, at de ikke har fattet, hvad det demokrati var, som vi kæmpede for.

Når det er sagt, ville det ikke være rigtigt af mig at fortie over for Danmarks unge, at dengang talte vi ikke *sammen* med statsministeren, *sammen* med overborgmesteren, men *mod* statsministeren, *mod* overborgmesteren. Som engang i september '42 – om sabotage. Eller den hede juli '44, da folkestrejken rejste sig.

40 år – for unge er det historie nu – Danmarkshistorie. Og så interesserer de sig måske endda for deres lands historie. For os var det liv – og blod. Og venners død. Måske af sult. Angst var det og meget had.

Selvoptagne vil nogle sige "Se fremad. Glem det onde". De forstår ikke, at vi er nogle som aldrig *kan* glemme. Nogle, som ikke *vil* glemme. Nej, så er det bånd, som klippes over. Fædre og Sønner, mødre og døtre. Den sammenhæng som først *gør* et folk til et folk.

Uden den sammenhæng kommer den enkelte til at svæve i luften – dingler i det tomme – hjælpeløs. Og det er ikke bare båndet mellem slægtled, der er sprængt. Nej, smidt væk, det er også det, vi skulle have lært – erfaringen, visdommen. Hvis man tør bruge så store ord. Og det tør man vel. På sådan en dag.

"Aldrig mere en niende april". Det kan yngre vrænge ad. For naturligvis kommer det aldrig igen – på den samme måde. Verden er blevet en anden – teknikken.

Teknikken forandrer sig, men ikke menneskets ånd. Hverken den, der tør vove livet for frihed. Eller den, der vil trampe på andre mennesker. Begge er lige levende i dag. Begge vil være lige levende for kommende slægter. Andre metoder vil blive brugt – i anslag mod frihed, i forsvar for frihed. Det, det gælder om, er at bevare menneskets frie ånd. At vi kan række fakkelen videre.

Med DET er det somme tider, som om det kniber. Når unge mennesker – "rockere", eller hvad de kalder sig – hvis forfædre måske endda udåndede i koncentrationslejrenes helvede, i dag kører rundt i bander med dødningshoveder og hagekors, og leger SS'ere, så har en afgrund åbnet sig mellem slægter. Men også en lære er gået tabt – slægtens, hukommelsens, betalt med menneskers død.

Mange krige er blevet ført. FØR den krig og EFTER den krig. Meget heltemod er blevet vist. FØR vor frihedskamp og EFTER den. Meget djævelskab er blevet begået. FØR det djævelskab og EFTER det djævelskab.

Set med evighedens øjne – ja, bare med en historikers – bliver det så småt. Men DEN krig og DET heltemod og DET djævelskab var det, der bestemte vores skæbne og vores efterkommeres skæbne også – hvad enten de så forstår det eller ej.

Nogle ønsker at slå en streg over det. Det er at bagatellisere noget, som menneskeheden – som MENNESKELIGHED – ikke tåler bliver bagatelliseret. At bagatellisere, at vores verden var ved at gå under. At bagatellisere, at den blev reddet – på afgrundens rand. Ved at millioner af mennesker gav deres liv.

Så meget har den kostet – den slægtens hukommelse. Vi, som har LÆRT – nu hviler det på os – tungt – at sørge for, at det ikke var spildt.

Så det frygtelige aldrig må hænde igen.

Kilde

www.danmarkshistorien.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Mindetale

Relateret

Poul Schlüters tale ved 40-året for Danmarks befrielse
4. maj 1985

Anker Jørgensens tale ved 40-året for Danmarks befrielse
4. maj 1985

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/frode-jakobsens-tale-ved-40-aaret-for-danmarks-befrielse>